

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΔΙΟ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
(Π.Ε.Α.Α.)

Δήμητρα Σπυροπούλου
Επίτιμη Σύμβουλος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Η Ε.Α.Α. μετεξέλιξη της Π.Ε. (Ν.1892/90) προσπαθεί «πρασίνισμα» των Π.Σ.

- Είναι **αυτόνομο και ενιαίο** για όλους τους βηματισμούς με κοινές αρχές διδασκαλίας και μάθησης
- Προτάσσει τις αρχές και τις αξίες της Α.Α. σε μια προσπάθεια εμποτισμού τους στα **Π.Σ. των άλλων διδακτικών μαθησιακών πεδίων** με ανάλογη θεματολογία, Π.Μ.Α. και δραστηριότητες σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα.
- Εξασφαλίζει τη **διασύνδεση βασικών περιβαλλοντικών θεμάτων από την Πρώτη Σχολική Ηλικία μέχρι το Γυμνάσιο**, δημιουργώντας το υπόβαθρο για μια εποικοδομητική και διερευνητική μάθηση.
- Αποσκοπεί στον εντοπισμό και τη διερεύνηση περιβαλλοντικών ζητημάτων και προβλημάτων και την αναζήτηση προτάσεων-λύσεων **στη λογική “τι πρέπει να γνωρίζει για να κάνει ο μαθητής/τρια, ο πολίτης, το κράτος και η Ε.Ε.”.**

Δομή της παρουσίασης

- Τα νέα στοιχεία του Π.Σ.
- Πυλώνες της Ε.Α.Α.
- Σκοπός του νέου Π.Σ.
- Γενικοί Στόχοι
- Βασικοί Οργανωτές
- Βασικά Θέματα
- Οδηγός Εφαρμογής του Π.Σ.

Τα νέα στοιχεία του Π.Σ. είναι :

- **Εστίαση** στον επαναπροσδιορισμό των αναγκών του ατόμου και της κοινωνίας
- **Αναθεώρηση των αξιών** που έχουμε υιοθετήσει ως άτομα και ως κοινωνίες
- **Διεύρυνση / προσαρμογή της θεματολογίας** της UNECE σε τοπικά και εθνικά ζητήματα και προβλήματα
- **Καταμερισμός ανά τάξη θεμάτων-κλειδιών** με βάση τα διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα της τάξης
- **Διάρθρωση των υποθεμάτων** με κριτήρια το βαθμό δυσκολίας, τη συνθετότητα του ζητήματος /προβλήματος, τη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών
- **Επιλογή της Επίλυσης Προβλήματος**, ως βασική διδακτική στρατηγική, η οποία συνοδεύεται από ομαδοσυνεργατικές τεχνικές
- **Συνεργασία** Σχολείου- Οικογένειας-Τοπικής Κοινότητας/Δήμου
- **Νέες διαστάσεις** : Τοπική Κοινωνία , Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Κοινότητα, Αειφόρος Ανάπτυξη

Πυλώνες της Ε.Α.Α.

- Περιβάλλον
- Κοινωνία
- Οικονομία
- Θεσμοί
- Εκπαίδευση είναι ο κύριος μοχλός σύνδεσής τους με την οικοδόμηση γνώσεων, την ανάπτυξη ικανοτήτων, τη διαμόρφωση θετικών στάσεων και συμπεριφορών των μαθητών/τριών και την καλλιέργεια πανανθρώπινων αξιών.

Η Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη αφορά...

- Στις βασικές **ανθρώπινες ανάγκες**,..., εντός της φέρουσας ικανότητας του πλανήτη
- Στα **ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές αξίες**, όπως η ελευθερία, η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη, η υπευθυνότητα, ο αυτοσεβασμός, ο σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων,...
- Στην **αλληλεξάρτηση / αλληλεπίδραση** ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος...
- Στην **αειφόρο παραγωγή και κατανάλωση** και τη σύνδεση τοπικής & παγκόσμιας αλυσίδας...
- Στο **οικολογικό αποτύπωμα**...
- Στην **αρχή της πρόληψης** ...

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ Π. Σ.

- A. Η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών/τριών και η διαμόρφωση περιβαλλοντικά εγγράμματων πολιτών, ικανών να λαμβάνουν αποφάσεις και να συμμετέχουν στην πρόληψη ή επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- B. Η συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών σε Σχέδια Εργασίας / projects :
- **μικρής χρονικής διάρκειας** στο πλαίσιο των γνωστικών αντικειμένων, ως προέκταση μιας διδακτικής ενότητας.
 - **μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας** στο πλαίσιο των Βιωματικών Δράσεων -Συνθετικών Ερευνητικών Εργασιών, **είτε αυτόνομα (Α/Θμια) είτε στο πλαίσιο γνωστικών αντικειμένων (Β/Θμια)** π.χ. της Τεχνολογίας και της Οικιακής Οικονομίας σε ανάλογα θέματα : Αειφόρο Σχολείο-Αειφόρος Κατοικία, Ενέργεια-Κλιματική Αλλαγή, Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές - Ατυχήματα και Διαχείριση Περιβαλλοντικών Κρίσεων, Αειφόρος Παραγωγή και Κατανάλωση.

Βασικοί Οργανωτές

- Η **διεπιστημονικότητα**
- Η εστίαση σε **πραγματικά ζητήματα και προβλήματα** όπως η ενεργειακή κρίση, η μείωση και υποβάθμιση φυσικών πόρων, η παρακμή των πόλεων, η ανισότητα φύλων και φυλών, η υπερκατανάλωση, κ.ά..
- Οι **διερευνητικές-βιωματικές δράσεις** (inquiry based science teaching, project based learning)
- Η **διαθεματικότητα** και το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία με την ανάδειξη τοπικών φυσικών, ιστορικών, πολιτιστικών, πολιτισμικών χαρακτηριστικών.

Γενικοί Στόχοι - Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (UNESCO - UNEP - UNECE)

Οι γενικές αρχές της Ε.Α.Α. εξειδικεύονται σε Γνωστικούς, Αξιακούς, Διαδραστικούς στόχους- Π.Μ.Α.

Μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν : θέτουν ερωτήματα, διερευνούν έννοιες, φαινόμενα, ζητήματα, οριοθετούν και επιλύουν ένα πρόβλημα

Μαθαίνουν να κάνουν:εφαρμόζουν ότι μαθαίνουν στην καθημερινή ζωή, δρουν με αποφασιστικότητα και αντιμετωπίζουν περιπτώσεις κρίσεων και κινδύνων.

Μαθαίνουν να είναι :αποσαφηνίζουν αξίες, έχουν αυτοπεποίθηση, αυτοεκτίμηση και ανταπεξέρχονται κάτω από πίεση.

Μαθαίνουν να συνεργάζονται: κατανέμουν ευθύνες, δρουν με υπευθυνότητα και σεβασμό προς τους άλλους και συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων.

Βασικά Θέματα : 6 ανά Τάξη

- Τοπικό περιβάλλον Ν, Α', Γ', ΣΤ', Α' Γυμν.
- Περιβάλλον και Υγεία Ν, Β', Γ', Α' Γυμν.

- Διαχείριση Υδάτινων Πόρων
- Γεωποικιλότητα/Ποιότητα εδάφους και υπεδάφους
- Αειφόρος Διαχείριση των Δασών
- Απώλεια Βιοποικιλότητας

- Ενεργειακό Ζήτημα- Οικολογικό Αποτύπωμα Α', Γ', Ε', ΣΤ', Β' Γυμν.
- Κλιματική Αλλαγή Ν, ΣΤ', Β' Γυμν.
- Βιοτεχνολογικές Εφαρμογές και Περιβάλλον Γ' Γυμν.

- Αειφόρο Σχολείο και Αειφόρος Κατοικία Β', Δ', ΣΤ', Α' και Β' Γυμ.
- Αειφόρος Παραγωγή και Κατανάλωση Α', Β', Β' και Γ' Γυμν

- Πολιτιστική Κληρονομιά-Πολιτισμική Ποικιλότητα
- Περιβάλλον και Προβλήματα Ανθρωπίνων και Κοινωνικών Σχέσεων
- Ανάπτυξη Αστικών, Αγροτικών, Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών
- Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές - Διαχείριση Περιβαλλοντικών Κρίσεων Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Β' Γυμν.

Οδηγός Εφαρμογής του Π.Ε.Α.Α.

- **Γενική Φιλοσοφία του Π.Σ.**
- **Γενικοί Στόχοι ανά βηματισμό και τάξη**
- **Δομή και διάρθρωση των περιεχομένων του ανά τάξη**
- **Προτάσεις για διδακτικές προσεγγίσεις και μαθησιακές διαδικασίες-Δραστηριότητες εμποτισμού / διάχυσης στα άλλα Π.Σ.**
- **Κριτήρια αξιολόγησης**
- **Ενδεικτική Βιβλιογραφία**
- **Ενδεικτικά Σχέδια Εργασίας / Παραδείγματα με επιλεγμένες πηγές πληροφόρησης**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

dspyrop22@gmail.com